

Maud Olofssons fiffiga opinionsundersökning

Härom veckan lät centerpartiet med hjälp av TEMO undersöka svenska folkets syn på subvention av hushållsnära tjänster. I rapporten "En lönande sektor", som släpptes tisdagen den 29/8, får vi veta hur det står till: Svenska folket tycker om subvention av hushållsnära tjänster. Den svenska arbetarklassen tycker om subvention av hushållsnära tjänster; hela 64 procent av LO:s medlemmar är positiva. Maud Olofsson är glad.

Undersökningen består av en fråga: "Det finns de som tycker att s.k. hushållsnära tjänster borde subventioneras av staten. Det skulle göra det lättare för människor att t ex köpa extra hemtjänst till äldre, barnpassning när dagis är stängt, gräsklippning, städning eller tvättning. Vad tycker du om ett sådant förslag?"

Att mäta attityder är svårt, jättesvårt. Ett av problemen är att hitta en neutralt formulerad fråga, som inte styr den som svarar. Här tycks man inte ens försökt. Skrivningen "...skulle göra det lättare för människor..." lägger till själva frågan den ena sidans argument, och är avsedd att ge positiva associationer. Den slutliga formuleringen stod TEMO för, och man har tydligen i iver om att vara kunden till lags inte haft något emot en hård vinkling.

Handböcker inom samhällsvetenskapen vittnar om det vanskliga i att göra uppskattningar av opinioner i absoluta procentnivåer, även då man försöker formulera frågor hyggligt neutralt (däremot går det bättre att avläsa i vilken riktning vinden blåser genom att göra om en undersökning vid flera tillfällen). Att det därför är helt meningslöst ur vetenskaplig synvinkel att trumpeta ut absoluta procentangivelser om attityder, med en uppenbart vinklad fråga, säger sig självt. Ur politisk synvinkel kan det vara en storartad framgång.

Maud Olofssons beställningsverk leder tankarna till hur kärnkraftsopinionen mättes av Gallup under andra halvan av 1970-talet. Frågan löd: "Tror Ni att Sverige måste ha den energi vi får från kärnkraften för att klara sysselsättningen och hålla nere arbetslösheten?" När de övriga tre opinionsinstitut som ägnade sig åt kärnkraften redovisade övervikt för motståndarna, kunde Gallup visa en stabil och kraftig övervikt för anhängarna.

Vi planerar att inom kort låta göra en egen undersökning om hushållsnära tjänster: "Det finns de som tycker att övre medelklassen och överklassen ska städa själva och inte få av skattebetalarna subventionerad städhjälp. Tycker du att övre medelklassen och överklassen ska städa själva?" De svarande skall erbjudas alternativen "Ja" och "Nej, jag vill gärna städa hemma hos övre medelklassen och överklassen, inte ska de behöva göra det själva".

Jesper Hamark, utredare Kommunalarbetsförbundet
Olle Häggström, professor matematisk statistik